

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 721
van **LYDIA PEETERS**
datum: 28 juni 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Opmaak woonbeleidsplan - Stand van zaken

Het is de ambitie van de Vlaamse Regering om een Woonbeleidsplan Vlaanderen op te maken. Dat strookt met het op 5 oktober 2016 toegevoegde artikel 4bis aan de Vlaamse Wooncode, dat stelt dat de Vlaamse Regering in 2017 een Woonbeleidsplan Vlaanderen zal vaststellen.

Op 31 maart 2017 keurde de Vlaamse Regering de startnota 'Slim Wonen en Leven' principieel goed. 'Slim Wonen en Leven' is een van de zeven vooropgestelde transitieprioriteiten van Visie 2050, de langetermijnstrategie voor Vlaanderen.

Aangezien de timing van beide gelijklopend is, is de ruimte voor kruisbestuiving tussen Slim Wonen en Leven en het Woonbeleidsplan optimaal. Het formuleren van de langetermijndoelstellingen gebeurt in 2017, in nauw overleg met de verschillende stakeholders van het woonbeleid.

Een aantal ontwikkelingen vereist bijzondere aandacht. Gezinnen verdunnen steeds meer. Dit vraagt om aangepaste bewoning. De vraag naar andere types van woongelegenheden wordt belangrijker. De behoefte focust zich bijvoorbeeld op kleinere woningen, zorgwoningen, woningen voor gezinnen met een laag inkomen of co-housing.

Daarnaast nemen ook de bevolking en het aantal huishoudens de komende jaren exponentieel toe. In de conceptnota 'reservegebieden voor wonen' wil de Vlaamse regering voorzien in voldoende ruimte om bijkomende woningen te kunnen realiseren. Naar schatting zijn immers de komende vijf jaar 93.000 bijkomende woongelegenheden nodig. De Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) spreekt recent dan weer van 550.000 extra gezinnen tegen 2050.

Met het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen wil de Vlaamse Regering een ambitieus veranderingstraject op gang trekken om het bestaande ruimtebeslag beter en intensiever te gebruiken en zo de druk op de open ruimte te verminderen. Het doel is het gemiddeld bijkomend ruimtebeslag terug te dringen van 6 hectare per dag vandaag naar 3 hectare per dag in 2025. De inname van nieuwe ruimte moet tegen 2040 volledig gestopt zijn. Ook de opmaak van het uiteindelijke Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) kunnen we dus niet los zien van het woonbeleidsplan.

1. Het BRV zal bestaan uit een strategische visie en een operationaliseringsprogramma in de vorm van een set beleidskaders.
 - a) Is er overleg en/of participatie vanuit het beleidsdomein Wonen inzake de opmaak van het beleidskader ruimtelijk rendement voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen?
 - b) Quid. inspraak andere beleidskaders?
2. Hoe verloopt het overleg met de verschillende stakeholders met betrekking tot de langetermijndoelstellingen?
 - a) Wie is hierbij betrokken? Wat is de stand van zaken? Is er voldoende kruisbestuiving?
 - b) Hoe staat men tegenover het schrappen van woonuitbreidingsgebieden? Zal het bevroren van percelen voor wonen niet onvermijdelijk leiden tot een tekort aan ruimte voor wonen in de toekomst?
 - c) Hoe staat men tegenover kwalitatief wonen in buitengebied en wonen in de nabijheid van knooppunten openbaar vervoer?
3. Hoeveel sociale huisvesting werd er de afgelopen 10 jaar gerealiseerd in de nabijheid van knooppunten openbaar vervoer (stationsbuurten, etc.)? Kan de minister hiervan een overzicht geven per provincie?
4. Hoe zal de minister omgaan met de wijzigende, toekomstige woonbehoeften en andere types van woongelegenheden? Is er hiervoor samenwerking met andere beleidsniveaus en -domeinen?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 721 van 28 juni 2017

van **LYDIA PEETERS**

1. De afstemming tussen het in opmaak zijnde Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) en de andere beleidsplannen gebeurt door het Ambtelijk Forum, waarin ook Wonen-Vlaanderen is vertegenwoordigd. Aangezien het in opmaak zijnde BRV, in functie van de beoogde gewenste ruimtelijke ontwikkeling, niet enkel zal voorzien in een strategische visie maar bovendien in beleidskaders met operationele beleidskeuzes, heeft de in het Ambtelijke Forum bewerkstelligde afstemming eveneens betrekking op de aan het BRV inherente beleidskaders.
2. a) In het proces naar de opmaak van de langetermijndoelstellingen heeft eind juni een brainstormsessie met de Vlaamse Woonraad plaatsgevonden. Daarbij werd gepolst naar het toekomstbeeld voor wonen in 2050, de rol van overheid, markt en individu daarin, om zo input te verzamelen voor de opmaak van de doelstellingen. Op basis hiervan, en van de reeds beschikbare kennis, zal mijn administratie een eerste ontwerp van strategische doelstellingen opmaken. Dit ontwerp zal in het najaar eveneens worden besproken binnen de strategische denkgroep van de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven. Deze groep bevat zowel vertegenwoordigers van de betrokken beleidsdomeinen als een selectie van relevante stakeholders. Via de Vlaamse Woonraad werden de woonactoren geconsulteerd, de groep binnen Slim Wonen en Leven is ruimer opgevat dan enkel de woonactoren, wat bijgevolg voor bijkomende inzichten en kruisbestuiving kan zorgen.
- b-c) Zowel het woonbeleidsplan als de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven nemen de keuzes die gemaakt zijn in het kader van het Witboek BRV als uitgangspunt. Het is dus niet de bedoeling om met de stakeholders de keuzes in vraag te stellen, maar wel na te gaan hoe we vanuit het woonbeleidsplan en de transitieprioriteit de beleidsdoelstellingen van het BRV kunnen ondersteunen. In het overleg werd dan ook niet gevraagd aan de stakeholders hoe ze staan tegenover het schrappen van woonuitbreidingsgebieden of hoe ze staan tegenover het kwalitatief wonen in buitengebied en in de nabijheid van knooppunten. Wel werd stilgestaan bij de vraag op welke manier deze keuzes gefaciliteerd kunnen worden vanuit het woonbeleid en de transitieprioriteit, zodat die niet leiden tot tekorten bijvoorbeeld. De werven die zullen worden georganiseerd in het kader van Slim Wonen en Leven, en die gekozen zijn in overleg met de stakeholders, spelen daarop in.

Een van de pijlers van het toekomstbeeld van Slim Wonen en Leven ('een duurzame buurt, waar iedereen kan en wil wonen') is 'Slimme locatie'. Een duurzame woning is immers een woning die gelegen is op de juiste plaats. Slim Wonen en Leven zal daarbij de doorwerking van de principes van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen maximaal ondersteunen. De startnota stelt voorop dat in 2050 in Vlaanderen wordt gewoond in en nabij knooppunten van voorzieningen en openbaar vervoer, zonder de open ruimte verder te belasten. Slim Wonen en Leven heeft het daarbij niet enkel over de steden, maar ook over de (kleinere) kernen in het buitengebied, voor zover ze zich dus bevinden op een slimme locatie (knooppunten). Het verhogen van het ruimtelijk rendement wordt

verspreid in de ontwikkelingspraktijk in Vlaanderen, ook in kleinere kernen vindt kwaliteitsvol gestapeld wonen ingang. Gaandeweg dient de aandacht en voorkeur van woonactoren en bewoners te verschuiven van uitbreidingslocaties naar onderbenutte plekken nabij knooppunten.

3. Er is onvoldoende informatie beschikbaar om deze vraag te beantwoorden.
4. De wijzigende woonbehoeften vormen één van de uitgangspunten van het Woonbeleidsplan. Enerzijds weten we dat de komende decennia het aantal huishoudens nog sterk zal toenemen, en dus extra woongelegenheden nodig zullen zijn. Anderzijds neemt ook, door demografische evoluties als gezinsverdunning, vergrijzing, migraties, etc., de diversiteit aan huishoudens toe, wat dus ook een diversiteit aan woontypologieën en woonvormen vraagt. We moeten de woonbehoefte dus niet enkel kwantitatief, maar ook kwalitatief bekijken. De afstemming tussen vraag en aanbod op de woningmarkt is één van de pijlers van het toekomstbeeld van Slim Wonen en Leven en is een thema dat uiteraard uitvoerig aan bod zal komen in het Woonbeleidsplan.

Tegen het einde van dit jaar zal de Vlaamse Regering de strategische doelstellingen van het Woonbeleidsplan vaststellen. In de opmaak daarvan worden, zoals in vraag 2a) aangegeven, stakeholders en de andere beleidsdomeinen geconsulteerd via de Vlaamse Woonraad en de strategische denkgroep van Slim Wonen en Leven.

Het Woonbeleidsplan wordt nadien geoperationaliseerd via actieprogramma's per regeerperiode. Het is daar dat bepaald zal worden hoe we de strategische doelstellingen van het Woonbeleidsplan willen gaan bereiken. Uiteraard zal daarbij, waar nodig, nauw worden samengewerkt met andere beleidsdomeinen en beleidsniveaus. We kunnen daarbij beroep doen op de werking en structuren die binnen Slim Wonen en Leven worden opgezet.